

Groen & Doen

Aandacht en roofvogels reguleerden gedrag van Pieter

Hero Moorlag

Telefoon: 'Hallo, met Pieterrr.' Hij was verslaafd aan drank, heroïne en wiet en rookte als een ketter. Woonde in een oude caravan. In 1995 werd hij lid van Werkgroep Roofvogels Nederland (WRN) en probeerde af te kicken. Pieter bezocht de landelijke roofvogeldag in Meppel, maar kon de drukte niet aan. De WRN bestaat 25

jaar. Twee bevlogen roofvogelaars van het eerste uur, Maria Quist en Rob Bijlsma, regelden voor Pieter contacten met WRN'ers in Groningen. Pieter ging op pad, zocht nesten van buizerd, havik en torenvalk en legde zijn bevindingen vast. Via de Wet Inschakeling Werklozen werd hij schaapherder op het Balloërveld. Hij was van de heroïne af, maar reageerde onder invloed van wiet en drank agressief naar het publiek. Gemeente Assen en Stichting Schaapskooi Rolde eisten dat hij in therapie ging. 'Drugs maakt mij boosaardig,' schreef hij aan Maria Quist. Afkicken van wiet lukte niet. Op 18 september 1999 werd zijn lievelingshond Max, een Mechelse herder, voor zijn ogen doodgereden. Pieter begroef zijn trouwe makker met stokken in het graf, want Max hield van stokken.

Natuur door tralies

Eind januari 2000 ging het helemaal mis. Na overmatig wietgebruik stak Pieter om drie uur 's nachts drie mensen in Assen neer en gaf zich aan bij de politie. De slachtoffers overleefden en Pieter betoonde spijt: 'Duizend maal duizend mijn excuses!'. Een lange detentie volgde. Huis van Bewaring

De Marwei in Leeuwarden, Pieter Baan Centrum in Utrecht, De Grittenborgh in Hoogeveen en tenslotte de Mesdagkliniek in Groningen. Vanuit zijn cel in De Grittenborgh volgde hij de roekenkolonie in het Grittenbos, zag buizerds overtrekken, speelde cd's af van Jimi Hendrix en bewonderde natuurfilms

Hij zag de reikwijdte van zijn daden

op Discovery Channel. Sport en tekenen van jachtaferealen werden zijn hobbys. Door de tralies van de Mesdagkliniek zag hij roofvogels in het Sterrebos. Hij volgde de cursus dierenverzorger en mocht in de tuin werken. Maria Quist bezocht hem en kreeg bewondering voor de inzet van het personeel in het gevangeniswezen. Na jaren kreeg hij begeleid verlof en bezocht Maria en Rob. Uiteindelijk werd zijn tbs opgeheven. Hij kreeg werk in een manege, maar vertrok na een conflict. Vanaf dat moment stortte hij zich op de inventarisatie van roofvogels.

Wraakactie weidevogels

Pieter kreeg een flatje in Groningen, lichtte de burgemeester over zijn activiteiten voor de WRN in en kreeg vergunning 20 uur roofvogelwerk te doen met behoud van uitkering. Op de fiets bezocht hij de gebieden Zernike, Kardingne en Esserpolder en inventariseerde roof- en weidevogels. Pieter had een kort lontje. Conflicten bleven niet uit. Hij vond vergiftigde roofvogels en wees beschuldigend naar boeren en jagers. 'Boeren krijgen subsidie voor elk nest van een weidevogel, maar brengen beschermde roofvogels om zeep.' Hij schreef een brief aan kamerleden van alle politieke

Voedselpiramide: arend, vos en konijn.

Tekening Pieter de Haan (1960-2017)

partijen. Alleen de SP reageerde en Pieter werd meteen partijlid. Hij ergerde zich aan het beheer van het Staatsbosbeheer en noemde de organisatie Staatswanbeheer. Hij bedacht een wraakactie: in Kardingne alle grutto's en kieviten doden ten bate van het behoud van roofvogels. Dat ging te ver. Rob Bijlsma greep in. Pieter kalmeerde, maar zijn woede laaide op toen het Wereld Natuur Fonds de grutto de panda van Nederland noemde. Hij zegde zijn lidmaatschap op. Pieter

wilde gehoord, gezien, serieus genomen en gewaardeerd worden. Hij genoot van de aandacht die de WRN hem gaf en hield zielsveel van het veldwerk. In 2016 werd bij hem longkanker geconstateerd met uitzaaiingen. Pieter bracht zijn laatste dagen door in hospice Gasthuis in Groningen. Maria Quist en Rob Bijlsma bezochten hem daar. Twee dagen later, op 22 maart 2017, stierf hij. Maria Quist schreef het aangrijpende boek 'Het verhaal van Pieterrr'. Het ligt bij boekhandel !pet.

Natuur en landschap inspireren en schenken levensvreugde

Zo richting het einde van een kalenderjaar maakt menigeen de balans op. Als je terugkijkt op de artikelen in dit jaar over natuur in Nederland, stemt dat niet bepaald vrolijk. Met het boekje Landschapspijn gaf Jantien de Boer aan het begin van dit jaar een pijnlijke opsomming van de teloorgang van ons platteland. Haar conclusie: het landschap is kapot. In de maand oktober kwam een langjarig Duits onderzoek uit waarin aangegeven werd dat het aantal insecten in dertig jaar in bestaande natuurgebieden met 75 procent is afgenomen. De biodiversiteit in het landelijk gebied holt zienderogen achteruit. Op 31 oktober werd aan een grote delegatie van de Tweede Kamer een petitie aangeboden onder de titel 'Code rood voor de biodiversiteit in de natuur.'

En dan toch een column met bovenstaande titel: 'Natuur en landschap inspireren en schenken levensvreugde.' Ooit schreef de Drentse landschapsarchitect Harry de Vroome dat landschap en natuur in de eerste plaats voor mensen een belevingswereld is. 'Het landschap heeft een verhaal, je kunt het lezen, je kunt ernaar luisteren, je kunt het ervaren.' Voor velen is de natuur een plek om al wandelend en meimerend inspiratie op te doen en soms ook troost te vinden. Het woord recreatie erkent de helende herscheppende

Herten aan de rand van een bos op De Hoge Veluwe.

Albert Kerssies ©

kracht die er vanuit gaat. Zelfs ziekenhuizen en zorginstellingen beginnen steeds meer oog te krijgen voor de helende kracht van natuur en groen. Het gaat bij natuur daarom om veel meer dan de materiële waarde.

Wilderniservaring

Filosoof Johan van de Gonden ergert zich aan het Nederlandse natuurbeleid met zijn uiteenlopende nutsbenadering. Het enige waar we nog oog voor hebben is

de productiewaarde van de natuur, zegt hij. In onze provincie Drenthe gaat dit onder het motto beleven, benutten en beschermen. Ja, natuur is mooi, maar er moet wel wat verdiend worden. In de Amerikaanse Grondwet staat: de burger heeft recht op de mogelijkheid tot wilderniservaring. Amerikanen zien hun nationale parken als hun kathedralen, voor hun welzijn en tot hun vreugde. Het immateriële staat daarbij voorop. Helene Kröller-Müller, medeoprichtster van

Nationaal Park De Hoge Veluwe, kon zich geen wereld zonder kunst en natuur voorstellen. Het maakte haar gelukkiger en bood haar troost. Ik weet niet of een bezoek aan een natuurgebied een keerpunt kan zijn, maar ik keer vaak geïnspireerd terug van een wandeling of fietstocht. Het leven in en met de natuur geeft ruimte voor reflectie, door de natuur die spreekt. Dat u dat dikwijls mag ervaren.

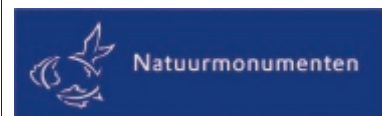
Albert Kerssies

Het Drentse Landschap

BOVENSMILDE

Kerstlezing

14 december van 15.30 tot 17.30 uur. Deze lezing wordt georganiseerd namens de werkgroep Harry de Vroome. Vanwege beperkte ruimte is aanmelden noodzakelijk op onze site. Dit jaar wordt de Kerstlezing met de titel 'Je ziet het pas als je het door hebt' verzorgd door Aleks Droog, landschapsarchitect en winnaar van de Harry de Vroome Penning in 2016. In zijn toelichting op de lezing zegt Droog: 'In het landschapsontwerp speelt gelaagdheid van het landschap traditioneel een belangrijke rol. Bodem, natuur en historische gebruik door de mens geven richting aan het landschap van de toekomst. Door ook de verhalen van gebeurtenissen in het landschap te vertellen, krijgt landschap meer betekenis en wordt het steeds rijker. Actuele plannen laten zien dat niet alleen onze ecologische footprint het landschap bepaalt, maar dat ook onze culturele en sociale footprint het landschap een diepere betekenis geven.' Mocht u na de kerstlezing ideeën hebben over projecten die in Drenthe tot voorbeeld kunnen dienen en het waard zijn extra voor het voetlicht te komen, dan kunt u die nu al indienen voor de Harry de Vroome Penning 2018. Locatie: Waterstaatskerk, Hoofdweg 186, Bovensmilde.

RUINEN

Snertwandeling

Zaterdag 23 december: Snertwandeling van 10.30 tot 13.00 uur. Beleef het Dwingelderveld in de winter en geniet van een kom heerlijke snert.

► Informatie en aanmelden via: www.natuurmonumenten.nl/bcdwingelderveld

DROUWEN

Midwinterwandeling

Zondag 17 december van 12.00 tot 14.00 uur. Trek je handschoenen aan en

stap stevig door tijdens deze winterwandeling bij het Boomkroonpad. Hopelijk zorgt de sneeuw voor een sprookjesachtige tocht waarbij we veel dieren of sporen kunnen zien. De gids vertelt over de ontstaansgeschiedenis en de mammoeten die in het verleden op de Hondsrug leefden. We sluiten af met een warme kop chocomelk bij het kampvuur waar kinderen hun eigen broodje kunnen bakken. Kosten: € 7,50 en € 5 voor kinderen tot 12 jaar. Honden niet toegestaan.

► Aanmelden: tel. 0592-377305 of via boomkroonpad@staatsbosbeheer.nl